

OGLAŠAJTE V
NAJBOLJŠEM
SLOVENSKEM
ČASOPISU V OHIJU
★
Izvršujemo vsakovrstne
tiskovine

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVIŠEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

ADVERTISE IN
THE BEST
SLOVENE NEWSPAPER
OF OHIO
★
Commercial Printing of
All Kinds

VOL. XXXIII.—LETO XXXIII.

CLEVELAND, OHIO, MONDAY (PONDELJEK), FEBRUARY 20, 1950

STEVILKA (NUMBER) 35

NOVI GROBOVI

RUDOLPH (SNYDER) ZNIDARŠIČ

V soboto zjutraj je umrl na svojem domu Rudolph (Snyder) Znidaršič, splošno znan pod imenom "Happy", star 40 let. Stanovalec je na 1208 Norwood Rd., kjer je zadnjih 18 let vodil delikatesno trgovino. Rojen je bil v Clevelandu in je bil član društva Anton Slomšek št. 16 SDZ in društva sv. Antona št. 138 CKO.

Tukaj zapuščata soproga Frances, rojena Milavec, tri brate: Frank, Louis in George Snyder, sestro Mrs. Victoria Smrekar in veliko sorodnikov. Pogreb se vrši v torej zjutraj ob 9:15 uri iz Zakrajškovega pogrebnege zavoda v cerkev sv. Vida in nato na pokopališče Calvary.

LILLIAN KAHLE

Po kratki in mučni boleznii je umrla v Huron Rd. bolnišnici Lillian Kahle, rojena Stover, stara 49 let. Stanovalec je na 20975 Miller Ave., Euclid, O., kjer je vodila grocerijsko trgovino več let.

Tukaj zapuščata soproga Lucian, hčer Mrs. Theda Papp, tri vnukne, štiri brate in sedem sestric ter več sorodnikov. Pogreb se vrši v sredo popoldne ob 1:30 uri iz Zeletovega pogrebnege zavoda, 458 E. 152 St.

ALEX KOVACH

Umril je Alex (Shondor) Kovach iz 1368 E. 85 St., star 54 let. Rojen je bil v Jugoslaviji. Tukaj zapuščata soproga Sophie. Čas pogreba, ki se vrši iz Golubovega pogrebnege zavoda, 4703 Superior Ave., se bo poročalo jutri.

JAMES KRAINOV

Nagloma je umrl v petek ponoči James Krainov, star 20 let, stanujoči na 8224 Theota Ave., Parma, O. Rojen je bil v Clevelandu.

Tukaj zapuščata žalujoče starše James in Mary ter sestri Irma in Jo Ann. Pogreb se vrši v tork popoldne ob 12:30 uri iz Golubovega pogrebnege zavoda, 4703 Superior Ave., v cerkev sv. Save ob 1. uri.

Na oddihu

V New Smyrna Beach, Fla., so se podali za par tednov Mr. in Mrs. Anton Brenčič ter hči Betty iz 17724 Delavan Rd. ter njena sestra Mrs. Josephine Cimperman, ki vodi grocerijo in mesnico na 1115 Norwood Rd. Želimo jim mnogo zabave in srečen povratek!

Seja gl. odbora P. S.

Jutri, v torek zvečer ob osmih se vrši seja glavnega odbora Progressivnih Slovencev v Slov. nar. domu na St. Clair Ave. Vse glavne odbornice so prošene, da se udeležijo.

Prišli iz Floride

Mr. in Mrs. John Pretnar ter njihji hči in zet, Jennie in Andy Kasnik, vsi iz 723 E. 232 St., so se vrnili iz eno-mesečnega potovanja po Floridi. Obiskali so tudi bivše soseda v Euclidu, Mr. in Mrs. Tine Sinkovec, ki zdaj prebivata v New Smyrna Beach, Fla., kjer so zdaj skupaj sadili papriko.

AMERIKA NE POSTAVLJA NOBENE POLITIČNE POGOJE ZA POSOJILA JUGOSLAVIJI, JE REKEL ALLEN

BEOGRAD, 19. feb.—Ameriški ambasador v Beogradu George V. Allen je danes v poskusu, da pomiri sume jugoslovanskih voditeljev v prave namene Zedinjenih držav izjavil, da Amerika ni v preteklosti postavljala nobenih političnih pogojev posojilom, ki jih je odobrila Jugoslaviji, in da takšne pogoje ne bo postavljala niti v bodočnosti.

Allen je izjavo podal očitno v zvezi s govorom, ki ga je jugoslovanski premijer maršal Tito imel v Titovih Užicah, kjer je pred 50,000 poslušalci rekel: "Rajši bi hodili bos, kot da bi nam zapadne sile ukazovale, kako naj urejemo Jugoslavijo."

Tito je v viharnem volilnem govoru zagotovil, da se Jugoslavija ne bo podala zapadu, prav kakor se ni podala niti vzhodu.

Dobro obveščeni krogi pravijo, da so jugoslovanski voditelji začeli sumiti v iskrenost ameriške politike napram Jugoslaviji. Soglasno s poročili je Tito v svojem govoru, ki je močno razburil zapadne diplomate, izrazil svoje nezadovoljstvo vsled treh činiteljev:

Prvič, s posojilom Svetovne banke v znesku 325,000,000, ki je soglasno s Titom bilo "obljubljeno Jugoslaviji, se je začelo odlašati;

Drugič, zapadne sile se vmešavajo v vprašanje, če bo Jugoslavija priznala ali pa ne komunistično vladu Ho Či Minha v Viet Namu. To vladu so priznale Kitajska, Sovjetska zveza in večina vzhodno-evropskih držav, medtem ko so zapadne države priznale po Francozih ustanovljeno vladu "cesarja" Bao Daija.

Tretjič, nekateri zapadni diplomati se spotikajo ob notranje pogoje v Jugoslaviji.

Na obisku

V Clevelandu sta se mudila na par-dnevem obisku Mr. in Mrs. John in Antonia Lickar iz Ridgefield, Wash., kjer imata lepo mlekarstvo farmo, obsegajočo 170 akrov. Mrs. Lickar se je po prvemu možu pisala Podboršek in je živela v Clevelandu na E. 71 St., njen soprog je pa preje vodil enako farmo v Illinoisu blizu Chicago, na sedanjo farmo sta se pa preselila pred šestimi leti. Kakor sta povedala, je farmarstvo v njih kraju zelo plodovito. Če bi kdo hotel imeti kakšne podatke s tega kraja, jima lahko piše na naslov R. D. 1, Box 642.

Begunka zrtev uličnega napada

Neka litvanska begunka, ki se je za časa vojne nahajala na delu v Nemčiji, je bila zadnjo soboto kriminalno napadena, ko se je vračala z dela na svoje stanovanje na E. 53 St. Ker begunka slabo govori angleščino, je vzel precej časa predno, je pojasnila, kaj se je zgodilo. Izjavila je, da jo je neznan moški z nožem prisilil, da je vstopila v njegov avto. Odpeljal jo je na neko osamelost, kjer jo je kriminalno apadel, čeprav ga je prosila, naj jo pusti, ker da je že dovolj trpela v Nemčiji. Odgovoril ji je, da se je tudi on nahajal v Nemčiji kot ameriški vojak.

Sorodniki begunka so pa izjavili, da jo niso posvarili pred uličnimi napadi, ker so se sramovali priznati, da se nekaj takega dogaja v Ameriki.

Agent FBI je 9 let skrival svojo identiteto

PITTSBURGH, 18. feb.—Tajni agent FBI Matt Cvetič je danes razkril, da je kot "komunist" devet let zbiral podatke o delovanju raznih organizacij, ne da bi kdo sumil, da ima opravka z agentom Federal Bureau of Investigation.

Agent je svojo pravo vlogo do nedavno skrival tudi pred svojima sinovima, ki sta mislila, da je res član komunistične stranke. Njegova mati, ki si je leta prizadevala, da bi ga "spreobrnila," je umrla preteklega oktobra, ne da bi vedela, da je njen sin policijski agent. Neka njegova sestra, ki je nuna, pa je stalno molila za "njegovo zveličanje."

Cvetič si je pridobil zaupanje mnogih komunističnih voditeljev ter je bil aktiven v raznih organizacijah.

(Med ostalim je Cvetič bil član izvršnega odbora SANSa).

Agent FBI je izjavil, da komunisti smatrajo Pittsburgh za "koncentracijsko okrožje." Poročilo je podal preiskovalcem kongresnega odbora za neameriške aktivnosti. Kot priča pa bo javno nastopil prihodnji teden.

Ko so ga vprašali, kaj misli o komunizmu, je agent odgovoril: "Rajši bi sedel na mestnem smetišču in pobiral odpadke, kot pa živel pod komunizmom."

V RUSIJI IZDELUJEJO HIDROGENSKO BOMBO?

BERLIN, 19. feb.—Obveščeni zapadni krogi pravijo, da so sovjetski znanstveniki začeli izdelovati hidrogensko bombo preteklega septembra in da upajo, da jo bodo končali že to spomlad. Sovjetski znanstveniki se baje tudi ukvarjali z raziskovanjem za zgraditev "elektro-magnetične" obrambe proti zračnim napadom.

SPELLMAN VODI ROMARJE V RIM

NEW YORK, 18. feb.—Newyorški nadškof in kardinal Francis Spellman se je danes s skupino 515 katoličanov podal na romanje v Rim. Ameriški romarji bodo ob tej priliki obiskali tudi papeža.

Vaje "Slovana" v sredo

Pevcem zbora "Slovana" se sporoča, da se bodo vaje ta teden vršile v sredo zvečer mesto v tork zvečer, radi zaposlenosti pevovodje. Prosi se vse pevce, da to upoštevajo in gotovo pridejo na vaje v sredo zvečer v navadnih prostorih.

Pismo

V našem uradu imamo pismo, naslovljeno na Elizabetha Grill, 1133 E. 147 St. Če sama to čita, naj se zglozi, ali pa če kdo ve za njen naslov, je prošena, da nam sporoči.

Prestala operacija

V Huron Rd. bolnišnici je v soboto srečno prestala operacijo poznana Mrs. Fannie Brezovar iz 305 E. 232 St. Obiski ne bodo dovoljeni še za nekaj dni. Želimo ji skorajšnje popolno okrevanje!

V bolnišnici

Mrs. Frances Hočevnar iz 1184 Norwood Rd. se je podala pred par dnevi v St. John's bolnišnico v svrhu zdravljenja. Prijateljice jo lahko obiščejo, mi ji pa želimo skorajšnje popolno okrevanje!

Premogarji uporno vztrajajo pri stavki kljub novemu navodilu, ki jim ga je poslal predsednik UMW

DUHOVNIK IZOBČEN

VATIKAN, 18. feb.—Rimsko katoliška cerkev je danes izobčila duhovnika Rev. Jana Decheta, ki je sprejel službo apostolskega administratorja škofije Banska Bistrica s strani češkoslovaške vlade. Dechetovo izobčitev je naznanil današnji "Quoti diano", glasilo italijanske Katoliške akcije.

Velik uspeh nove Verovškove drame

Včeraj je dramsko društvo "Anton Verovšek" vprizorilo na odru Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd. Remčevo dramo "Volkodlak".

To je po drami "Svet brez sovražstva" že druga drama, katere snov je zajeta iz dobe vojne in pošastnih zločinov, ki so jih nemški nacisti vršili nad slovenskim ljudstvom. Dogaja se na spodnjem Štajerskem, ko se je začel organizirati oroženi upor proti gestapovskim nasilnikom in domačimi nemškutariskimi izdajalci.

Zelo dobra udeležba, pozornost, s katero je publika spremljala to dramo od začetka pa do samega konca, in viharen aplavž je dokaz, da je ponovno zabeležen vsestranski uspeh tudi z dramami, katerih se naša dramska društva nerado lotijo.

O igralcih in igralkah, ki so imeli posamezne vloge, se lahko reče, da so jih izvrstno obvladali. Prostor nam za enkrat ne dovoljuje, da bi podali daljšo oceno o vsakem igralcu in igralki posamezno, upamo pa, da se bodo oglasili ob priliki naši znani kritiki.

Nastopili so: Frances Godnjavec (Anna Sersanova, mlada podstarica), Eva Coff (Meta, Aničina mati), Frank Kokal (Ivan Poljanec, Aničin zaročenec, visokošolec in partizan), Andy Božič (Martin Kopše, star kmet), Joe Godec (Fric Zajšek, okupatorski župan in vodja Hajmatsbund), Mary Božič (tipkarska v občinskem uradu), Vincent Coff (prvi gestapovec), Frank Završnik (drugi gestapovec) in kot partizani in pevci kvartet zbora Jadran: John Sortz, Frank Vidrih, Steve Barton, Andy Turkman. Omeniti pa je treba seveda tudi nadebudnega Dale E. Raciča, ki je izborni igral (brez vaj, menda) vlogo Peterčka, Aničinega sina.

Igrovodja je bil Joe Godec, šepetalec Tony Dolinar, masker Louis Kaferle.

Ely, Minn. — Po kratki boleznii je umrla na svojem domu Mrs. Michael Papež, stara 64 let. (Tu je živela okrog 40 let. Bila je članica KSKJ. Zapuščata soproga Michaela, šest sinov, izmed katerih sta dva duhovnika: Rev. Michael Papeš na župniji sv. Elizabete v Duluthu in Rev. Bernard Papeš na Brainerdu, štiri poročene hčere in 20 vnukov.

Naročajte, širite in čitajte "Enakopravnost!"

PITTSBURGH, 20. feb.—Stavkujoči premogarji se tudi danes niso vrnili na delo, čeprav jim je v soboto predsednik UMW unije John L. Lewis poslal ponovi ukaz, naj prekinejo stavko.

Kot kažejo prva poročila iz Pennsylvanije in West Virginije, bodo premogarji še naprej kljubovali sodniškemu ukazu, čeprav jim grozi tožba.

Glavno vprašanje je, kdaj bo justični oddelek nastopil proti premogarjem. Predmehava se, da bodo državni tožilci zahtevali sodniško akcijo že jutri.

V pennsylvanskih premogovnikih so večji lokali UMW unije glasovali za nadaljevanje stavke. V Ohiju pa so nekateri stavkujoči premogarji izjavili:

"John L. Lewis naj gre k hudiču. Mi ne želimo videti njegovega imena na telegramu, ampak na kontraktu."

Z druge strani pa je v Washingtonu podpredsednik National Coal Association John D. Battle izjavil, da Lewis še ni poslal premogarjem "pravi znak," da bi se v resnici vrnili na delo. Pristavil je, da tega sicer ne more dokazati. Med lastniki premogovnikov prevladuje mnenje, da so Lewisovi ukazi premogarjem navadna potegavščina, da pa dejansko predsednik UMW unije spodbuja premogarje, naj nadaljujejo stavko.

Jutri se bodo vladni tožilci in John L. Lewis pojavili na sodniji. Glavno vprašanje je, če se bo sedanji sodniški ukaz o 10-dnevni prepovedi stavke spremenilo v polno 80-dnevno sodniško injunkcijo, ki jo predvideva Taft-Hartleyev zakon.

Možno je, da bodo premogarji ponovno kaznovani z občutno globo zaradi preziranja sodniškega ukaza. Toda nihče ne more predvideti, kako se bo položaj razvil, tudi če bi se UMW unijo kaznovalo z \$13,000,000, ali pa celo \$20,000,000.

Medtem pa se širijo govorice, da bo kongresu predložena nujna zakonska predloga, na osnovi katere bi vlada lahko zasegla premogovnike. Lewis je že dal vedeti, da bi takšna akcija bolj kot vse druge bila v prid premogarjem, ker bi lažje sklenili kontrakt z vlado, kot pa z lastniki premogovnikov. Toda predsednik Truman je nedavno izjavil, da ni pooblaščen in da niti ne želi, da bi vlada zasegla premogovnike.

MORNAR SE UTOPI V NEKAJ PALCEV VODE

NEW YORK, 15. feb.—Kot poroča London Daily Mail se je mornar Frederick Ramsay utopil v kopanji, v kateri se je nahajalo nekaj palcev vode.

Ramsay je bil znan kot odlični plavač in se je v prvi svetovni vojni, ko je bil v mornarici, parkrat rešil s plavanjem. Soglasno s poročilom je tudi rešil dva moška, ki sta padla v reko Tyne.

Nenavaden konec je Ramsay storil, ko se je nahajal v kopalnici. V kopanji mu je postalo slabo in je padel v vodo. Pol ure pozneje so ga našli utopljenega.

Iz življenja naših ljudi po Ameriki

Strabane, Pa.—Dne 4. februarja je umrl Frank Ipavec, star 79 let, doma iz Rovt, Notranjsko, v Ameriki 45 let, član SNPJ. Zapuščata dva sinova — Franka v Clevelandu, Johna v Buffalu, N. Y., 3 hčere — Mary Rožanc v Bishopu, Pa., Agnes in Dorothy v Buffalu, N. Y., tukaj pa vnuka Franka in Johna Cadeza in pravnuka.

Milwaukee. — Dne 31. januarja je umrl Joseph Lokar, član SNPJ, star 55 let, doma iz Gornjih Karteljev pri Mirni peči, v Ameriki od 1913. Prišel je v Calumet, Mich., pred okrog 30 leti pa se je preselil v Milwaukee.

West Allis, Wis. — Lambert Bolskar se je podvrnil operaciji na obeh in jo srečno prestal.

Arma, Kans.—Dne 4. februarja je bil tukaj od avta ubit Frank Weiss, član SNPJ in nemškega društva. Ko je pred svojim domom hotel iti preko državne ceste, ga je zadel avto s tako silo, da ga je udarec vrigel v jarek preko ceste. Star je bil 72 let, doma iz Avstrije, v Ameriki od 1903. Zapuščata dva sinova, hčer in enega brata tukaj, drugega pa v stari domovini.

Oglesby, Ill.—Dne 4. februarja je naglo umrl Joseph Zagar, star 41 let, doma iz Godiča pri Kamniku, Gorenjsko, član SNPJ. Šel je na delo, se preoblekel v umivalnico, sedel na klop in mirno zaspal . . . Zapuščata žena, sina in hčer, oba odrasla.

Chicago. — Umrli je Angela Perme, stara okrog 76 let, doma iz Ljubljane. Zapuščata moža, ki se je lani vrnil v stari kraj in ostal tam — že prej ni sta živela skupaj — in nekaj sorodnikov.

La Salle, Ill.—V tujkajšnji bolnišnici se zdravijo sledeči: Anton Vene, Martin Barlich, Frances Kastigar, J. Setrajčić in M. Škraba. Doma se zdravijo: Henry Radej, Joseph Klanšek in Anton Predanich. V bolnišnici Sacred Heart se zdravi Rose Molan.

Duluth, Minn. — V bolnišnici St. Mary sta prestala operacijo Frank Lavshin, tajnik društva ABZ v Duluthu, in Frank Lavshin z Eveletha.

V bolnišnici St. Mary se nahajata Sylvester Logan in John Gačnik, oba z Elyja, oba člana ABZ in oba sta se morala podvreči operaciji. — List Free Press v Chisholmu je prinesel dolg spis o kongresniku Blatniku, ki se je zadnjo jesen nahajal v Evropi.

ČERKEV JE ZGORELA

STEUBENVILLE, O., 19. feb.—Danes je ogenj popolnoma uničil presbiterijansko cerkev v Richmondu, ki je stala \$75,000.

"ENAKOPRAVNOST" Po 22 letih na obisku v rojstni domovini

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
 6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
 HENDERSON 5311-12
 Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)
 By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:
 (Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):
 For One Year—(Za eno leto) \$8.50
 For Six Months—(Za šest mesecev) 5.00
 For Three Months—(Za tri mesece) 3.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:
 For One Year—(Za eno leto) \$10.00
 For Six Months—(Za šest mesecev) 6.00
 For Three Months—(Za tri mesece) 3.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

TEDEN BRATSTVA

Ideja bratstva med ljudmi, kateri je posvečen tekoči teden, je vedno igrala v eni ali pa drugi obliki veliko vlogo v zgodovinskih preobratih, ki so se vršili in se še vedno vršijo na svetu. Ta ideja je neločljiva del socialnih previranj. Kot takšna je 2.000 let, od časa ko jo je Jezus Kristus postavil kot najvišji ideal svojega krščanskega nauka, vodila ideja za doseg bolj pravične družbe, ki bo slonela na dostojanstvu in polni enakopravnosti vseh ljudi.

Teden bratstva bi moral v Ameriki še bolj poudariti potrebo enakopravnosti in polnih državljskih pravic za vse državljane, neglede na njihovo plemensko, versko, narodnostno ali pa politično pripadnost. Žal, pa je tudi teden bratstva povsem izkoriščen za propagiranje prav nasprotnih ciljev, postal je le politično geslo v mrzli vojni. Namesto iskrenega priznanja, da se milijonim našim so-državljanom ne prizna enakopravnosti in jih izključuje iz polnega udeleževanja v vseh fazah našega ameriškega življenja, se povsem poudarja, upravičeno ali pa ne, napake v deželah z drugačnim ekonomskim in socialnim sistemom. To je podobno človeku, ki se zaveda svojih lastnih napak, toda jih ne prizna. Ljubše mu je, če stika za napakami svojega bližnjega in jih obeša na velik zvon v veliki iluziji, da bodo spričo takšnega hrupa zginile v nič ali pa vsaj potisnjene v ozadje njegove lastne hibe.

Demokracija se začne doma. Bratstvo med vsemi ljudmi bi morali predvsem uveljaviti med nami samimi. Samo na ta način lahko svetu nudimo bolj popolno demokracijo, ki se vedno izpopolnjuje in zboljšuje samo sebe ter se na ta način uveljavlja tudi med ostalimi ljudstvi sveta.

Enakopravnost in civilne pravice za vse državljane priznamo s slovesnimi izjavami in v priložnostnih govorih, ko tako radi citiramo tudi naše velike predsednike in zasluženje voditelje Lincolna, Washingtona, Jeffersona, Paine, Roosevelta itd. Toda kljub temu kongres še ni sprejel zakonov za zaščito civilnih pravic, posebno na našem jugu. Kljub temu se vršijo vneopijajoče krivice milijonim našim državljanom, ki celo nimajo v mnogih krajih volilne pravice. Prav tako niso v mnogih zveznih državah sprejeti zakoni za pravično uposlitev, za odpravo diskriminacije, za enako priliko izobrazbe itd.

Predsednik Truman je v svoji predvolilni kampanji leta 1948 obljubil zakone za civilne pravice. Njegov Carter o civilnih pravicah je idealno zamišljen, toda ostal je le na papirju. Kljub temu pa ni mogoče zamisliti bratstva med ljudmi raznih narodnosti in plemen ter verskih in političnih prepričanj, če se to bratstvo ne zgradi na osnovi enakopravnosti, na osnovi enakih pravic za vse državljane brez razlike.

Ali ne bi teden bratstva, tekoči teden, daleč več prispeval svojemu namenu, če bi se sprožilo povsod, potem časopisov, radia, govorov itd. kampanjo, da se končno vendar z zakonom zajamči pravice vsem državljanom in jih izenači potom odprave diskriminacijskih navad na isti osnovi resničnega bratstva? Nedvomno bi takšna kampanja daleč več prispevala pospešitvi te vzvišene ideje. Na videz izgleda, da se vsi strinjajo z idejo o bratstvu. Vsi priznajo potrebo zakonske zaščite civilnih svobodščin in pravic vsem državljanom. Toda ko pride čas, da se nekaj dejansko tudi ukrene, so povsem takšne zakonske predloge v kongresu poražene. Tako tudi s Trumanovimi obljubami o zakonih za zaščito civilnih pravic in odpravo diskriminacijskih navad še vedno ni nič, kakor po večini niso uveljavljene vse njegove obljube.

Da, teden bratstva v pravem pomenu te besede bi lahko koristil pospešitvi tako potrebnih zakonov za izenačenje vseh ameriških državljanov na osnovi enakopravnih pravic. Toda kot smo omenili, se povsem ob tej priliki podarja pomanjkljivosti v drugih državah in to izključno v onih državah, s katerimi se nahajamo v tako zvani "mrzli vojni." Kajti pomanjkljivosti ne vidimo v državah in pri režimih, ki jih smatramo za naše zaveznike. Ne vidimo jih na primer pri Angliji, ki še vedno drži milijone naših bratov v kolonialnem suženjstvu. Ne vidimo jih na pr. pri vladah, ki svojim državljanom ne priznajo osnovnih civilnih svobodščin, ampak svoje pomovanje "bratstva" izpričujejo s polnimi ječami in množicnim iztrebljenjem lastnega ljudstva. Dokler se bo ideja bratstva med vsemi ljudmi propagirala na ta način, to je da se jo postavi v službo mrzli vojni, bo ostala le demagoška fraza poklicnih politikov in

Milan Medvešek

5.
 V prejšnjem članku sem že omenil, da se na prvi pogled ne opazi, da je bil Beograd tako močno porušen in toliko pretrpel. Toda ko zaviješ v stranske ulice, kaj hitro zapaziš hišo pri hiši, katerih stene so polne luknjic od krogel in raznih drugih izstrelkov. Ko gledaš te luknje, se ti stisne srce. Kaj vse se je odigralo za njimi! Kako krvava drama je zapisana na vseh teh hišah! Boj za Beograd je bil veliko hušji kot ve zunanji svet. Vršila se je bitka na življenje in smrt skoraj za vsako hišo.

Beograd so velikokrat bombardirali tudi Američani in Angleži, česar se beograjsko prebivalstvo z grenkobo spominja, toda drugače ni moglo biti, kajti jugoslovanska prestolnica je bila tedaj glavna nemška strateška točka za ves Balkan. V mestu je bila tudi glavna nemška komanda.

Kljub temu danes kipi življenje v Beogradu z vso silo, kakor da se hoče čez noč spreminiti v največje in najmodernejše mesto v jugovzhodni Evropi.

V Beogradu smo bili več dni, videli veliko in bili sprejeti pri mnogih predstavnikih raznih organizacij, unij in vlade.

Naši delegaciji je posebno šel na roke jugoslovanski Rdeči križ. V vodstvu Rdečega križa so izredno zmorni voditelji in voditeljice: Milica Dedijer, mati poznanih dveh diplomatov, Stevana in Vlada Dedijera, dr. Olga Milošević, gl. tajnica Rdečega križa, general-zdravnik Vojislav Dulić, Krista Djordjević in drugi. Imenovani člani ozioroma funkcionarji Rdečega križa so nam šli izredno na roko, se ponovno in ponovno zahvaljevali za pomoč, ki so jo dali ameriški Jugoslavi in Jugoslovanskemu rdečemu križu, ter nas vodili in razkazovali razne ustanove.

Naj na tem mestu omenim neki incident, o katerem sta nam pripovedovali "majka" Dedijer in glavna tajnica RK dr. Olga Milošević. Ko se je pred letom in pol vršil kongres anti-fašističnih žena v Budimpešti, so se ga udeležile tudi jugoslovanske voditeljice. Tedaj je že divjal boj med Kominformo in Jugoslavijo. Delegacije ostalih držav sovjetskega bloka so popolnoma ignorirale jugoslovanske žene in v dvorani ni bilo niti jugoslovanske zastave. Na kratko, Jugoslavija je bila tudi na tem kongresu po liniji Moskve obsojena, ne da bi bila poklicana na zasliševanje.

Na kongresu je bilo tudi nekaj ameriških delegatkin, med njimi Josie Zakrajšek iz Clevelanda, in nekaj Hrvatice, če se ne motim ena iz Detroita in ena iz New Yorka. Obe sta se takoj postavili na stran Kominforme, na stran onih, kateri so pribili na križ to ubogo Jugoslavijo, ne da bi ji dali priliko, da bi pojasnila svoje stališče. Tega pa ni storila Slovenka Josie Zakrajšek! Tako so nam pravile voditeljice jugoslovanskih žena. Ona se ni pridružila križanju Kominforme, pač pa je takoj pristala na sestanek z jugoslovansko delegacijo, da ji je ta pojasnila svojo stran. Da, na drugi strani pa omenjeni ameriški Hrvatice nista hoteli niti govoriti z jugoslovanskimi delegatkinjami, dasiravno so se te ženske med vojno borile na življenje in smrt po hostah proti okupatorjem. Na primer

zdravnica Olga Milošević je bila v borbi od vsega početka, prav tako njen mož, ki je bil tudi zdravnik, a so ji ga ubili. Enako Milica Dedijer. Ona je stara revolucionarka in so jo vse skoz preganjali kakor divjo zver, med tem ko sta omenjeni dve ameriški Hrvatice sedeli na gorkem v New Yorku in Detroitu.

Obiskali smo tudi glavni stan Ljudske fronte, kjer smo se razgovarjali z glavnim tajnikom Milom Jovičevićem in z zdravničnim tožilcem Josipom Hrančevićem. V Ljudski fronti so povezani vsi napredni elementi, kateri sodelujejo z vlado. Seveda, vodstvo je v rokah komunistične stranke, katera ima danes okrog pol milijona članov, dočim jih ima Ljudska fronta blizu osem milijonov. Sovjetska unija je navedla enega izmed vzrokov za prelom z Jugoslavijo. Češ, da se komunistična stranka utaplja v Ljudski fronti in izgublja kontrolo nad njo. Resnica je, da je do spora s Kominformo jugoslovansko vodstvo neprenehoma poudarjalo LJUDSKO FRONTO, vendar pa je imela komunistična stranka vedno močno kontrolo nad njo. Danes pa se bolj poudarja PARTIJA, kar je očitno rezultat kritike Sovjetske unije, toda v bistvu je ostalo isto razmerje med Ljudsko fronto in komunistično stranko, namreč da imajo komunisti glavno besedo in dajejo smernice tej organizaciji. Prav tako je resnica, da imajo v Ljudski fronti vpliv tudi mnogi člani, kateri niso komunisti.

Potrebno je poudariti, da Ljudska fronta predstavlja edinstvo jugoslovanskih narodov in naprednih strank. V njej so včlanjene unije, mladina, inteligenca, kmetje in drugi z novo Jugoslavijo sodelujoči sloji.

Ljudska fronta je vedno prva pri gradnji socializma, obnovitvi dežele in ustvarjanju gospodarskih in kulturnih vrednot. Njeno članstvo raste z vsakim dnem, kar pomeni, da se vedno več organizacij v delu povezuje z njo.

S številkami se ne bom bavil v teh člankih, temveč bom skušal podati sliko o Jugoslaviji na bolj poljuden način, vendar pa naj tu navedem par pozitivnih rezultatov zastojnega dela Ljudske fronte v Sloveniji leta 1948.

Članstvo Ljudske fronte je s prostovoljnimi delom zgradilo 2,5 km ceste v Tržiču; 11 km ceste Ljubljana-Vrhnika; 9 km ceste med Ljubljano in Jesenimi; 3 km dolenske ceste; pomagalo pri gradnji 420 stanovanj v bloku Ljubljana-Siška; dalje pri gradnji Litostroja itd. itd. V letu 1948 je članstvo Ljudske fronte po vsej Jugoslaviji prispevalo za državo 305.412.000 delovnih ur, kar predstavlja ogromen kapital, ogromno narodovo bogastvo!

(Dalje prihodnjič)

Urednikova pošta
V spomin prijatelju in sodrugu

Ko nam je list Enakopravnost v torek 14. februarja prinesel vest, da je preminil Andrej Bogataj, smo mi, ki smo ga poznali in vedeli za njegovo stanje, sprejeli novico v sočutju, obenem pa ugodno mislilo, da ga je smrt vendar rešila tega mučeniškega življenja. Če ga dopisnik tega smatra za mučenika, je razlog položaj, v katerem se je pokojni

nahajal. Več kot dvajset let v zavodu za umobolne, kjer je nazadnje podlegel jetiki.

Kdor ga je poznal in se osebnostno razgovarjal z njim, bi mu težko pripoznal kako nenormalnost v njegovem govorjenju ali obnašanju. Le če ga je eden bolj intimno poznal, si morda prišel do zaključka, da on trpi na neki prazni domišljiji, to je da je dolžil ali sumil nekatere ljudi dejanj, katere so se človeku z zdravim razumom morale zdeti nesmiselne. To se je porajalo v njemu le od časa do časa. Njegovo trpljenje je bilo duševno, ko so ga uvrstili med prave blazneže, katere je on pri nekem obisku s Poljšakom imenoval "human scrap."

Drugače so mu v zavodu zupali tudi bolj odgovorna opravila, ko so uvideli, da ni nikomur nevaren ali da bi delal kakšno škodo. Tako na primer ima zavod tudi nekaj ekonomije, kjer je opravljal razna dela, pri čem, prevažanju z mulami mleko in drugo, kar je bilo tudi njemu v korist, da si je z delom zamotil svoj položaj in pri tem tudi ponoči bolje spal. Dalj časa se je nahajal v bolnišnici v oddelku za jetične, kjer je v 70. letu podlegel.

Pisec tega, njegov ožji sorojak iz škofjeloškega okraja, sva pohajala oba v isto ljudsko šolo v Škofji Loki. Po dovršeni štiri letni osnovni šoli se je on pri svojem očetu izučil sodarstva in jaz na Bledu pri mojemu bratu mizarstvu. Potlej sva on kot jaz vandrata po svetu.

Ko sem leta 1909 prišel iz Pennsylvanije v Cleveland, sva se pri neki priložnosti sešla. Bil je že oženjen. Bolje sem se seznanil z njim, ko sem leto pozneje dobil pri njemu sobo in hrano in ostal pri njemu morda kakih 15 mesecev.

Ko smo leta 1910 ustanovili Slovenski socialistični klub in ga priključil k JSZ, smo dobili št. 27. Ni bilo dolgo potem, ko je tudi on pristopil in ostal član do njegove bolezni. Socialistično gibanje v tistih časih je bilo v Clevelandu v polnem razmahu; vse narodnosti so imele svoje podružnice in skupno zastopstvo pri mestni centrali. Slovenski klub je imel pri njej velik ugled. Pokojni sodrug Bogataj je zavzemal razna mesta v izvrševalnem odboru, kot tajnik, zapisnikar in v nadzornem odboru. Povsod je bil silno delaven in vreden v njegovem poslu; hodil je redno na seje, shode in druge sestanke. Bil je iskren in vzoren socialist, ki ni nikdar iskal častihlepa ali osebnih koristi. Poleg kluba se je udeleževal tudi pri svoji podporni organizaciji, pri agitaciji za gradnjo Narodnega doma in v združnem gibanju.

Zapisniki navedenih ustanov bi zamogli marsikaj povedati o njegovem udeleževanju, kdor je pa z njim osebno deloval, pa še posebno ve, kar se v zapisnike velikokrat ne zanese.

Spominjamo se ga še, kako se je po končani prvi svetovni vojni trudil, ko je prišel razkol v stranki in je bil Cleveland še posebno prizadet, ko so organizirani pobjojniki napadli leta 1918 prvomajski pohod na Public Square, da se je klub št. 27 zopet pridružil stranki in je gibanje med nami zopet oživelo. Za vse njegovo delovanje je pa on dobil jako malo priznanja, še celo med sodrugi ne.

Za preživljanje je delal nekaj časa pri svoji obrti, dalje časa je delal pri White Motor Co., kjer je zgubil dva prsta na roki. Kmalu zatem je bil odslovljen. Zatem je bil nekaj časa zaposlen v združni prodajalni na St. Clair Ave. kot poslovodja.

Bil je vedno bolj rahlega

zdravja in je navsezadnje zbolel. Poslan je bil v Mestno bolnišnico, kjer je prestal majhno operacijo. Ko se je iz iste povrnil, je dobil zopet delo pri Zadržki v Collinwoodu kot razvalalec jstvin. Njegovo zdravstveno stanje se je vedno slabšalo in navsezadnje se je znajdel tam kot sem opisal v tem spisu.

Da, usoda mu ni bila mila v tej deželi! Veliko je prestal, kot razredno zaveden delavec je pa prispeval polni delež pri udeleževanju v organizacijah ameriško slovenskega naprednega gibanja in v to mu bodi časten spomin!

V pogrebnem zavodu pri krsti so mu pevci zbora Zarje zapeli dve žalostinke in naslednji dan je bilo njegovo truplo na lastno željo vpepeljeno. Poslovilne govore pri pogrebniku in v krematoriju je obdržal John Krebel.

Pokojni zapuščica žena, dva sinova in dve hčeri, eden sin je umrl pred leti, eden pa je padel v zadnji vojni.

Medveškovo predavanje o Jugoslaviji

Kot nam je znano, sta se predstavnik SANSa, Milan Medvešek in Mirko Kuhel pred kratkim povrnila s plemesečnega, bi rekel študijskega potovanja po naši stari domovini Jugoslaviji. Ker sta oba razumna in dobra opazovalca, je jasno, da smo nestrpno pričakovali njihove povratke v nadi, da nam poročata o svojih vtisih v prerojeni in v ognju prekaljeni deželi, kateri prvič v zgodovini stojijo na čelu pripristi ljudje iz ljudstva, ki skušajo takorekoč iz nič ustvariti pogoje za lepše življenje hlapcev Jernejev.

Zadnje čase je že precej naših rojakov iz Amerike obiskalo Jugoslavijo. Večina izmed njih je poročala stvarno, ozirajoč se na okolišnice in potežkoče, v katerih se nahajajo graditelji prve obširne petletke novega reda, v kateri je zapodena težka industrija, rudniki, moderno poljedelstvo in kulturna vzgoja za ostalega ljudstva. Toda vsako oko ima svojega "malarja" kot je rekla moja mati, zato nekatere gledajo ondotni položaj preveč z ameriškega vidika in skoz očala političnih predsodkov.

Pozabili smo, da smo Ameriko gradili nad 150 let, predno je postala vodilna industrijska sila z visokim življenjskim ravnom. Tudi v političnem pogledu se Evropa silno razlikuje od Amerike, ker ste pač dve vojni in silno izkoriščanje ljudskih množic ustvarile zaševne pogoje. Glede sedanjega položaja v Sloveniji je priobčil Louis Adamič zanimive drobce v prošli izdaji revije T&T pod naslovom "Revolution comes to my native Slovenia."

On pravi, da nam bo podal bolj obširno poročilo v svoji novi knjigi "Tito." Ker je spreten pisatelj in se je nahajal v Jugoslaviji nad leto dni, bo ta knjiga vsekakor zanimiva in poučna.

Milan Medvešek, bivši Clevelandčan in sedanji pomožni urednik Prosvete, priobčuje svoje vtise iz Jugoslavije v dnevniku. Že na prvi pogled se vidi, da ni poročilo precej obširno in zanimivo, kajti on ni obiskal samo svojih sorodnikov kot to delajo nekateri, temveč sta s Kuhelom prepotovala skoro vso Jugoslavijo, govorila z voditelji, izobraženci, delavci in kmeti. V stikih sta bila s pristaši in nasprotniki sedanjega režima. Kot je razvidno iz poročila, je Milan opazoval položaj z zmerno radikalnega stališča, ki ne prikriva napak niti vrlin sedanjega režima. Kot socialist ima toplo srce za delavca in kmeta, sovraži pa izkoriščevalce, zavajalce in birokracijo vseh vrst. V Jugoslaviji je še marsikaj narobe in kdor misli, da bo vlada iz porušene in zaostale dežele kar čez noč ustvarila nebesa, ta je velik na-

ivnež. Najbrž bo treba še najmanj dve petletki trdega dela in žrtve, da bo dežela na trdni gospodarski podlagi z visokim življenjskim ravnom. Omiljena delavska diktatura, katero tam imenujejo "ljudska demokracija," bo vsled ostankov belogardistov, razlaščenih gruntarjev, uporne duhovščine in intrig "bratskih" držav; najbrž še precej časa potrebno zlo.

Ker se je Medvešek v teku svojega potovanja prilično dobro seznanil s tamkajšnjimi razmerami, ga je SANSova podružnica št. 48 iz Collinwooda povabila, da nam bo predaval o svojih vtisih, ki bodo vsekakor zanimivi. Predavanje se bo vršilo v soboto zvečer 25. februarja v spodnji dvorani Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd. Po predavanju se vrši prosta zabava in ples. Milan je dober govornik s prikupnim nastopom. Kot član uredniškega štaba, je podkovan o raznih vprašanjih. V Clevelandu se je udeleževal pri društvih, kulturnih organizacijah in reviji Cankarjev glasnik, dokler je izhajal. V Chicagu sta imela s Kuhljem predavanje o Jugoslaviji pred 300 ljudmi, zato ni nobenega vzroka, da bi jih ne bilo v mnogo večji clevelandski naselbini najmanj 600. Predavanje take vrste so privlačna in poučna obema. Potom njih se zbistrijo pojmi in zajame prava slika razmer v Jugoslaviji, katero nam nasprotniki skušajo predstaviti v napačni luči.

Večina naših naseljencev se silno zanima za razmere v Jugoslaviji, kar je čisto naravno. V spominu so nam ostali slikoviti kraji in mlada leta, ki smo tam preživeli. Ti spomini so seveda več ali manj sentimentalnega značaja, ker večina izmed nas lahko s Cankarjem vred vzključne: "Domovina, ti si kakor vlačuga, kdor te ljubi tega zanikuješ."

Rojstna domovina nam ni dala pogojev za življenje. Materialne in duševne dobrine so uživali le trdni kmetje, kapitalisti in vsakojaka gospoda v frakih in talerjih, dočim so nas delavci in bjuhtarje prezirali in pognali po svetu. Ampak kri ni voda. Navzlic dolgemu bivanju v tej deželi in ameriškemu državljanstvu, smo vedno kožo še vedno Slovenci, ki želimo našim bratom boljše bodočnost na domačih tleh.

Krute razmere zahtevajo, da nas bo pretežna večina naseljenecv ostala stalno v Ameriki. Ko bo potovanje bolj svobodno, bo šel marsikdo obiskat svoje spomnike. Tedaj se bo težko znašel v novi, moderni industrijski Jugoslaviji, ki ga bo spominjala na ameriški tempo v manjši obliki. Čudil se bo napredku in podjetnosti bivših nevednih ljudstev, katerih zakopana nadarjenost se je v revolucijo sprostila in ustvarila čudeže. In star ameriški naseljenc, ki ima morda dve vnuke in pravnuke v novi domovini, se bo zadovoljen povrnil nazaj v zavesti, da je nekdo in nujni potrebi tudi on gmotno in moralno prispeval k graditvi novega socialnega reda v rojstni domovini.

Ne pozabite torej na Medveškovo predavanje o Sloveniji in Jugoslaviji v soboto 25. februarja v spodnji dvorani Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd. Pričakuje se rojake tudi iz St. Clairске okolice, Euclida in ostalih predelov mesta. To rej, na svidenje!

Frank Česen.

V "Enakopravnosti" dobite edno sveže dnevne novice o dogodkih no svetu in doma!

GIVE!

+

CIRIL KOSMAČ:

GOSENICA

(IZ KNJIGE: SREČA IN KRUH)

(Nadaljevanje)

Vihar je naraščal, padle so prve kaplje dežja. Videl sem, kako sta se dve razsuli na zadnjem se celem listu. Prvo zrno toča. Mladika se je odmaknila, se dolgo vračala in se vrnila z gosencico. To se je ponovilo večkrat. Potem je nebo raztrgal blisk, zagrmelo je, močan sunek je pograbil mladiko. Čakal sem celo večnost. Veja se je vrnila brez gosence.

Po hodnikih se je šel zmerom razbijala pesem jetnikov in nad njo je plaval hreščeči glas jetniškega kaplana.

Zvečer sem se spet povzpel in zgrabil za križe, da bi v zračnem soncu na poslednjem listu preštel bisere in sončeca v njih. Zrak je bil hladen in prijeten, na dvorišču so se pogovarjali kaznjenci in golobi so se oglašali po strehah. Strmel sem v mladiko, ki se je počasi odmaknila in se polegla čez Garibaldijev spomenik vrh Gianicola, debela veja; in koncu je vihral širok zelen list, kakor zastava v vetru. Takrat sem se spomnil starega kuharja, ki mi je osemnajstletniku v gorškem zaporu vsak večer priporočal, naj sanjam o zelenem, če se le da o konju na travniku, kajti to pomeni svobodo.

Ne vem, koliko časa sem tako strmel. Zdramil me je roka na ramenu. Zlecnil sem se in skočil na tla. Pred mano je stal Cesare, se dobrohotno smehljaj in skoraj proseče dejal:

"Lepo vas prosim, nikar se ne spenjajte več po križih. Spet vas bodo kaznovali. Zdaj vam bodo odmerili dvajset dni. Za tako kazen pa ste še premladi in prešibki. Zbolite lahko. V teh dneh ste precej ošibeli. Pozna se vam!" Segel je v žep in mi položil v naročje kos sira. Niti besede nisem spravil iz sebe. Ko je odšel, sem ostal sam. Ozrl sem se po celici. Šele takrat sem videl, da mi je prinesel tudi dve zlati pomaranči, ki sta bili videti tako tuji na sivi slamnjaci v jetniški celici.

Zunaj je bilo tiho. Samo poslednji list — zelena zastava, je vihral v vetru po nevihti. Vsako leto se začne zeleneti, oprem okna v svoji sobi in se z veselimi koraki odpravim po parkih, da si ogledam poganjajoče dreve.

Pomlad pride vselej tako nenadoma. Pričakujemo jo vsi in vsak čas in vendar smo začudeni in presenečeni, ko pride. Pravkar je bila še zima: mraz, cigaretnim dimom napolnjena soba, samotni vran na nebu,

gola veja v vetru. Ponoči pa je potegnila južna sapa, vran je odplaval, veja se je izvila iz vetra — in iz oči na mladikah so pognali drobni, temnorjavni, smolnati, lesketajoči se popki. Dva dni so se ti popki gredli na soncu in v njih se je nabirala sila: razgnali so rjavkast obod in v sonce so pogledali svetlozeleni lističi, kakor toliko tisoč rok, ki hoče v življenje.

Krenem iz mesta in zavijem v holme. Hodim od grma do grma, od jablane do jablane in iščem — gosence. Gosencic ni. Zanje je še prezgodaj.

Poiščem jaso in se zleknem. Prekladam se toliko časa, dokler ne ležim točno na sredi; krono dreves nad mano morajo risati krog. Potem obležim: prva lastovica v zraku, prva čebela na resju, prva mravlja na travnatih bilki.

Strmim v nebo in mislim na gosencico.

Mimo mene rase mladika; lističi na njej so že pognali daleč vstran in se poleže čez ogrinč v daljavi in čez belo cerkev na njem. Gledam: vse je veliko, mladika, listi, in če bi bila gosencica na njih, bi bila predpotopna žival. In tudi zdaj ne vem, za kaj bi se odločil, za gosencico ali za list.

Vse je ostalo kakor nekoč v rimski ječi, ko sem razmišljal o silah in o življenju. Življenje žre življenje: živili rastline, ljudje živili in še sami med seboj. In kaj? Iz vsega tega je nastal voz — in živeti, je najbrže biti v tem vozlu.

Vstanem in se ob potoku vračam domov. Ustavim se in vidim v vodi svojo lastno podobo. Pokimava si in se nasmeheva.

Na križpotju srečam ciganko, ki se je pravkar izvila iz popka. "Izvolite dinar ali cigareto?" vprašam.

"Dinar in cigareto," pravi. "To je poštena in odkrita beseda," veselo pritrdim.

Ciganka se vzravna in tenka popackana bluza se ji napne čez mlade prsi. Pisano ruto sname z glave in njeni vlažni črnosvetli lasje se ji usujejo po ramah. "Prerokujem srečo?" vpraša, nagne drobno glavo in z jezikom zmoči polne ustnice.

Grem naprej, korakam po kolovozu. Po kolesnicah je voda in pozabil sem, da imam luknje v podplatih.

Zdaj ne mislim več na gosencico. Ob poti poduham vijolice, mislim na deklico z rosnimi očmi, veselim korakom in str-

hopetno lažjo; plašč mi vibra v pomladanskem vetru, vzravnam se in se s svojimi zdravimi, od tabakovega dima počrneli zobmi smejem trdemu življenju naravnost in obraz.

"Ha!" pravim, "šest dni — pff — — in potem? — — Če drugega ne, pride vihar in odpihne gosencico ali pa vzleti metulj."

Tako praznujem vsako leto svoj goseniški jubilej.

(Konec)

Društveni koledar

FEBRUARJA

24. februarja, petek — Merry Makers Club — Ples v SND.
25. feb., sobota — Clevelandka federacija SNPJ — Plesna veselica v SND.

26. feb., nedelja — Progressivne Slovenke — Predstava v SND

MARCA

4. marca, sobota — Clairwoods št. 40 SDZ — Ples v SND

5. marca, nedelja — Slov. Catholic League — Predstava v Slov. nar. domu

11. marca, sobota — Clevelandski Slovenci št. 14 SDZ — Plesna veselica v SND.

17. marca, petek — Sons & Daughters of Erie — Ples v Slov. nar. domu

18. marca, sobota — Progressivne Slovenke št. 2 — Plesna veselica v SND.

25. marca, sobota — Slovenska narodna čitalnica — Plesna veselica v SND.

APRILA

2. aprila, nedelja — Pasijski klub — Pasijska predstava v SND

8. aprila, sobota — Decimer klub — Plesna zabava v Slov. nar. domu

9. aprila, nedelja — Društvo Spartans št. 576 SNPJ — Ples v SND

14. aprila, petek — Immaculate Conception Church Holy Name Society — Ples v SND

15. aprila, sobota — Društvo Danica št. 11 SDZ — Ples v SND

16. aprila, nedelja — Pev. zbor Zarja — Spomladanski koncert v SND

21. aprila, petek — Golden Gophers Club — Ples v SND

22. aprila, sobota — Društvo Vodnikov Venec št. 147 SNPJ — Ples v SND

22. aprila, sobota — Spomladanska veselica društva Brooklynski Slovenci št. 48 SDZ v Domu zapadnih Slovencev, na 6818 Denison Ave.

28. aprila, petek — Independent Veterans Club — Ples v SND

23. aprila, nedelja — Glasbena Matica poda opereto "Gospodična Nituš" v SND

29. aprila, sobota — Društvo Lipa št. 129 SNPJ — Ples v Slov. nar. domu

30. aprila, nedelja — Pevski zbor "Abrašević" — Koncert v SND

30. aprila, nedelja — Koncert in ples zbora "Slovan" v SDD na Recher Ave.

MAJA

5. maja, petek — Veterans Blaskovič Post No. 5275 — Ples v SND.

6. maja, sobota — Društvo Sv. Anne št. 4 SDZ — Ples v Slov. nar. domu

7. maja, nedelja — Koncert pev. zbora Triglav v Sachsenheim dvorani, 7001 Denison Ave.

13. maja, sobota — Clev. Athletic League of SNPJ — Ples v Slov. nar. domu.

14. maja, nedelja — Materinski dan — veselica ženskega odsega Kluba zapadnih slovenskih društev, 6818 Denison Ave.

14. maja, nedelja — 25-letnico društva Euclid št. 29 SDZ v Slov. društvenem domu na Recher Ave.

19. maja, petek — American Veterans WW No. 2 — Ples v Slov. nar. domu

20. maja, sobota — Društvo Sv. Katarina št. 29 ZSZ — Ples v Slov. nar. domu

21. maja, nedelja — Otvoritev pikniške sezone na SNPJ farmi

26. maja, petek — Društvo Washington št. 38 SDZ — Ples v Slov. nar. domu

27. maja, sobota — Društvo Srca Marije — Plesna veselica v Slov. nar. domu

28. maja, nedelja — Piknik društva "Soča" št. 26 SDZ v Domu zapadnih Slovencev, 6818 Denison Ave.

JUNJA

3. junija, sobota — Glasbena Matica — Plesna veselica v Slov. nar. domu

4. junija, nedelja — Piknik društva "Združeni bratje" št. 26 SNPJ na farmi SNPJ

10. junija, sobota — Društvo Jutrzanja Zvezda št. 137 ABZ — Ples v SND.

11. junija, nedelja — Piknik društva "Strugglers" št. 614 SNPJ na farmi SNPJ

17. junija, sobota — Sportsman's Club of "Slovenec" št. 1 SDZ — Plesna veselica v SND

18. junija, nedelja — Piknik dr. "Naprej" št. 5 SNPJ na farmi SNPJ

24. junija, sobota — Piknik krožka št. 1 Prog. Slov. na farmi SNPJ

25. junija, nedelja — Piknik društva "V Boj" št. 53 SNPJ na farmi SNPJ

JULIJA

1. julija, sobota — Piknik društva "Loyalites" št. 590 SNPJ na farmi SNPJ

4. julija, torek — Piknik pevškega zbora "Slovan" na SNPJ farmi.

9. julija, nedelja — Piknik društva "Concordians" št. 185 SNPJ na farmi SNPJ

15. julija, sobota — Piknik farmskega odbora SNPJ

16. julija, nedelja — Piknik društva "Utopians" št. 604 SNPJ na farmi SNPJ

23. julija, nedelja — Piknik društva "Napredne Slovenke" št. 137 SNPJ na farmi SNPJ

30. julija, nedelja — Piknik društva "Mir" št. 142 SNPJ na farmi SNPJ

AVGUSTA

6. avgusta, nedelja — Piknik društva "Comrades" št. 566 SNPJ na farmi SNPJ

13. avgusta, nedelja — Piknik krožka št. 1 Prog. Slov. na farmi SNPJ

20. avgusta, nedelja — Piknik pev. zbora Triglav na prostori Doma zapadnih Slovencev, 6818 Denison Ave.

20. avgusta, nedelja — Piknik društva "Loyalites" št. 590 SNPJ na farmi SNPJ

27. avgusta, nedelja — Piknik Mlad pev. zbora SDD na farmi SNPJ

SEPTEMBRA

3. septembra, nedelja — Piknik Farmskega odbora SNPJ.

17. septembra, nedelja — 40-letnica društva Brooklyn št. 135 SNPJ v Domu zapadnih Slovencev, 6818 Denison Ave.

In Careful Hands

A Red Cross nurse feeds milk to a tiny polio victim encased in his iron lung. Good care and attention helped the spunky youngster to complete recovery.

ZAVAROVALNINO

proti ognju, tatvini, avtomobilskim nesrečam, itd. preskrbi

Janko N. Rogelj

6208 SCHADE AVE.

Pokličite: ENdicott 0718

N. J. Popovic, Inc.

IMA ZASTOPSTVO

Chrysler - Plymouth avtov

PRODAJA NAJNOVEJŠE 1950 IZDELKE KOT TUDI RABLJENE AVTE

V zalogi ima razne dele in potrebščine za avte ter izvršuje razna popravila po tovarniško izurjenih mehanikih.

8116 LORAIN AVE. ME 7200

NICK POPOVIC, predsednik

OBLAK MOVER

Se priporoča, da ga pokličete vsak čas, podnevi ali ponoči. Delo garantirano in hitra postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem na vašega starega znanca

JOHN OBLAK
1146 East 61st St. HE 2730

ANTON INGOLIČ:

MLADA LETA

POVEST

(Nadaljevanje)

Kotnik je ves čas molčal. Jerica bi bila rada izpregovorila o Tinetu, povprašala bi, zakaj ga še ni, pa si ni upala. Molčala je celo Ana, ki je bila kljub temu, da je minilo že dobrih trideset let, odkar je zapustila svoj kmetiški dom, še vedno prava kmetica z nekoliko uvelim obrazom, ki pa je še vedno pričal, da je bil nekoč lep.

Naskrivaj je bila prihranila večerjo tudi za Tineta. Že tri dni mu je puščala obedo in večerje. Če bi prišel nocoj, bi jedel mrzel fižol s solato, to ima že od nek-

daj najrajši za večerjo. Pred mesecem je pisal, da si najbolj želi fižola, domačega kruha in kislega mleka. Tudi mleka imajo sedaj dovolj, dasi ne toliko kot tedaj, ko je še on pasel njih črno.

Kotnik je že vstajal od mize, ko so se vrata v kuhinjo nenadoma odprla, in na pragu je obstal srednje velik fant sinjih zasarnjanih oči, v črni suknji in širokih hlačah z rjavim kovčegom v levici in z dežnikom v desnici ter s strašno upadlim licem pod črnim širokokrajnim klobukom.

Stal je tam na pragu in ni mogel spraviti besede iz sebe. Kotnik je sedel, Ani je padla žlica iz rok, Jerica pa je planila k vratom:

"Tine! Tine!"

Tine je spustil kovčeg in dežnik, planil k materi, jo objel in se zgrudil ob njej:

"Mati, lačen sem! Dva dni nisem jedel..."

TRETJI DEL

Marta je služila prvo leto svojega učiteljevanja na Oglenškaku.

Bila je to majhna hribovska vas daleč od železnice in mesta. Vrh hriba je stala cerkev, župnišče in gostilna, trgovina in nizka dvorazredna šola; na sončni strani hriba so se raztezali vinogradi, tu in tam kos njive ali pašniki in spet vinogradi. Med njimi pa majhne lesene hišice, v katerih so stanovali viničarji, suhi ljudje rumenih obrazov in topih oči, ki so ozivele šele pri drugem litru vina. Tu je bila doma revščina in jeseni, ko so trte bogato obržile, pijančeva-

nje, posiljevanje in celo poboji. Sem je prišla preteklo jesen Marta, devetnajstletna blondinka z dolgimi, v dve kiti spletenimi lasmi. Ko ji je majhen, čokrat upravitelj povedal, da bo morala stanovati pri gostilničarju Vajdi in da bo hodila v svojo sobo skozi gostilniško sobo, so se njene nenavadno velike, še otroške oči zalile s solzami.

Vse prve mesece je jokala, ko je prišla iz šole. Saj ni vedela, kaj naj počne s svojimi sedemdesetimi otroki. Nič je niso ubogali. In bili so trdih glav, po desetkrat je razložila, pa še niso razumeli. Sele čez nekaj mesecev se ji je posrečilo, da si je pridobila otroke in so je ubogali na besedo.

Toda vse drugo je bilo strašno. Upravitelj ji je bil neprestano za petami. Niti za trenotek ni imela miru pred njim. Poleg tega pa je morala opravljati v pisarni vse delo namesto njega. Ko pa je bila popoldne doma, je prišel v sosednjo sobo upravitelj, župan ali kakšen orožnik in

moral je sedeti med njimi pono v noč. In če je ušla spat, so v sosednji sobi nemoteno popivali in kričali včasih do jutra.

Nekajkrat, ko so priredili veselico, pa sploh ni legla, ker so v njeno sobo postavili mize za pivo. Vso noč je morala presesti v upraviteljevi družbi in gledati, kako se je zdaj ta, zdaj oni zavali na njeno posteljo.

Dvakrat je v sosednji sobi spal neki trgovski potnik in trkal sredi noči na njena vrata.

Edino gospodar je bil dober v njo. Toda, on je bil večidel v postelji. Ves rumen je že bil v obraz, neprestano je pokašljeval in pljuval v majhen pljuvalnik, ki ga je nosil s seboj. Njemu je včasih potožila svoje gorje, in Vajda ji je pomagal. Vesel je bil, če je prišla k njemu, ko so ostali delali na polju, nji pa je bilo tudi lažje govoriti z njim kakor z upraviteljem ali drugimi moškimi, ki so jih bile samo grde misli in besede.

Že prvi mesec je pisala domov, kako ji je hudo, toda mama ji je

odpisala dolgo pismo, naj bo sploh zadovoljna, da je dobila službo in da je drugod še slabše.

Tinetu pa si o vsem tem ni upala ničesar omeniti. Vedno mu je pisala, da ji je lepo, dasi so ji včasih kapale solze na pismo in ga je morala raztrgati, da bi Tine ne spoznal, kako se ji godi.

O, ko bi ne imela moči, boriti se s temi ljudmi. Toda Tine ji je pisal vsak teden po dve pismi, ki sta ji dajali vedno novega poguma. Misel na Tineta, ki živi tam daleč v Barizu in jo ima tako neizmerno rad kakor ona njega, ji je dajala moči, da bi Tine ne spoznal, kako se ji godi.

O, ko bi ne imela moči, boriti se s temi ljudmi. Toda Tine ji je pisal vsak teden po dve pismi, ki sta ji dajali vedno novega poguma. Misel na Tineta, ki živi tam daleč v Barizu in jo ima tako neizmerno rad kakor ona njega, ji je dajala moči, da bi Tine ne spoznal, kako se ji godi.

Predzadnje junijsko soboto je bilo samo hrepenenje.

Ker se je upravitelj strogo držal predpisa, ki je določal, da učitelj ne sme med šolskim letom iz svojega službenega kraja, je smela le redko domov. A za naslednji dan ji je vendar dovolil.

Kar zgrabilo jo je, če se je domislila, da je Tine morda že doma in jo pričakuje. Teško ji je bilo, ker se ji že dober teden ni bil oglasil, zato ga je hotela čimprej videti in se pogovoriti z njim.

Nameravala se je odpeljati že s prvim popoldanskim vlakom, toda opoldne ji je upravitelj naročil, da mora priti po obedu v pisarno, ker ima nujno delo.

Marta je onemela. Kako naj popoldne dela, ko že ves teden nič ne uči v šoli! Otroci so samo čitali, računali in risali, ona pa je slonela ob oknu in mislila na Tineta. Prinesla si je naskrivaj njegova pisma in jih čitala. V teh zadnjih dneh je prebrala vsa pisma še enkrat od tistega prvega iz lanske jeseni, do poslednjega, ki je bilo najkrajše izmed vseh in zaradi katerega je že toliko prejkajala.

Toda nobena prošnja ni pomagala, popoldne se je morala vrniti v šolo.

(Dalje prihodnjič)

Damir Feigel:

NOVI ROMAN

Zelo je ugajal naročnikom "Gospodar", odkar ga je urejeval Julij Bedenik. In kako je poznal ta urednik čitatelje svojega lista! Ko je prevzel uredništvo, je bilo naročnikov nekaj nad 300; v par mesecih se je to število skoraj podvojilo in vse to le po njegovi zaslugi.

Urednikova znanost se nikakor ni zrcalila v uvodnih člankih, v katerih je pretresaval kmeto-gospodarska vprašanja in ki so bili večkrat le slabi prevodi. Razumni kmetovalci niso prav nič zamerili uredniku, da je pisal v najhujši zimi o krompirju in v pasjih dneh o kisanju domače repe, češ, kako naj ve urednik za vse kmečke potrebe, ko je pač on le mesten človek, ki pozna krompir in rebo le kot prikuho na krožniku.

Tudi dnevne novice niso bile prava privlačna sila. V trgu se itak ni zgodilo nič posebnega. In še te malenkostne dnevne novice so bile zelo oprezno pisane; koj se je spoznalo, da izvira ta opreznost iz kake neprijetne izkušnje. Motil se ni, kdor je tako skušal.

Nekoč je namreč spisal vest: Stepli sta se. — Ni dolgo tega, ko sta se stekli v našem trgu dve ženski. Boj je bil hud. Vzrok ljubosumnost. — In kolikoli je moral pretrpeti urednik za kratko, izmišljeno notico.

Ves dan je imel ženske obiske. Ta ga je prosila, naj ne imenuje njenega imena v časopisu, druga se je jezila, da je objavil njene popolnoma zasebne razmere, tretja zahtevala, naj spravi on kot urednik tako uglednega lista natakario "pri Hrastiču" iz trga, češ, ona je kriva, da tiči njen mož vedno pri kozarcu, zakar jo je pa že plačala z dežnikom.

Tako je šlo ves božji dan. Proti večeru je pa izvedela urednikova soproga sama za te obiske, prihitela v svoji ljubosumnosti kakor blisk v uredništvo, spodila ženo nekega trgovca iz sobe in tako oštela svojega moža, da je slednjic ta res veroval v svoje donžuanstvo. Kaj se hoče, urednik je postal na ta način žrtev časnikarske resnicoljubnosti in uredniške tajnosti, ker ni sme izdati svoji ženi vzroka teh obiskov. Od omenjene pridige dalje je pa postal v dnevnih vesteh zelo oprezen, ker je spoznal bojaželjni trški ženski svet in ljubosumnost svoje žene.

Splošna priljubljenost "Gospodarja" ni izvirala ne iz člankov, ne iz domačih vestij, pač pa iz originalnih podlistkov, ki so tupatam segali glogoko v oglašne zadnje strani. Urednik je bil v resnici mojster — pod črto. Pod ameriškimi imenom James Ryan je objavljaj plodove svoje bujne domišljije in si znal z raznimi prizori ohraniti stare naročnike in pridobivati vedno več novih.

Toda prišel je čas, ko je bil v zadregi. Njegov zadnji roman je bil končan. Krvi je steklo par škafov, glavnega junaka je povozil avtomobil (kar je tako razkačilo čitajoče trško občinstvo, da je metalo staro in mlado za vsakim takim vozom kamenje), mlada Doroteja je izpila strup, sploh ni ostalo več toliko ljudi, da bi se izplačalo napisati še eno nadaljevanje.

Skrbeti je moral za nov roman. Toda snov! Pripravna, privlačna snov! Nekaj novega! Misli je in misli in njegove misli so se plazile z banditi po vročih Abrucih, so zmrzavale v sibirskem prganstvu, so se kopale v temni krvi divjih rdečekožcev in so vlamljale v bogate trgovine londonskih zlatarjev.

Mirujte, postojte misli! Ljudstvo se kaj rado zanima za skrivnostne vlome, za nepoznane tatove, za ženialno izvršene

zločine in za tajno delovanje detektivov. V vseh svetovnih jezikih že mrgole detektivski romani. Zakaj naj bi ostali Slovenci brez svojega Conan Doyleja in brez svojega Sherlock Holmesa.

Neznana čustva so obšla urednika. Tako prijetno mu je bilo pri srcu, vrgel se je na naslanjač, zaprl oči in se videl že slavnega, bogatega...

Megleni osnutek njegovega romana je postal vedno jasnejši. Vsaka misel je bila nova barva na sliki njegove domišljije. Skica je bila gotova, sedaj pa na podrobno delo.

Mrzlično hitro je drsalo pero po raskavem papirju.

Urednik je popisal krasen grad in njegovega lastnika, visokega aristokrata. Pri tem je hote mislil na vpokojenega pomorskega kapitana Schmidta, ki je imel vilo zunaj trga in h kateremu je večkrat zahajal, da je uporabljal potem spomine njegovega potovanja širom sveta v svojih podlistkih.

Seveda je bila noč. H gradu se je plazil lopov (tu je sledil natančen popis notranjčine gradu), ukradel 50.000 K, zlatino, srebrnino in krasne dragulje gospe grofice in izginil s tem bogatim plenom.

Vse je bilo vznemirjeno, redarji, orožniki so bili noč in dan na delu — toda zaman — o storilcu ni bilo ne duha ne sluha.

Zgodilo se je pa, da se je mudil v bližnjem mestu na počitnicah znan detektiv iz izborne newyorške šole Roberta Allana Pinkertona, po imenu Anderson. Ta je vzel vso zadevo v roke. Težavno je bilo njegovo delo, toda po preteku petih poglavij je že prišel na čisto, dobil zločinca na podlagi utrganega gumba, prstnih odtisov na nekoliko prašni blagajni in sledov njegovih nog v mehki zemlji.

Zločinec je bil nezakonski sin grofove nekdanje sobarice. Umetno je bila vpletena v to glavno dejanje na tem mestu pikantna ljubezen mladega grofa s sobarico, njen padec, njena tajna odstranitev iz gradu, da ni izvedela mlada grofova soproga, in njeno maščevanje. Odgojila je lastnega sina v sovraštvo do njegovega očeta, ne da bi vedel sin, da je grof njegov oče. Popisovala mu je grad, bogastvo, denar in lačni želoдец in raztrgana obleka sta pomagala sinu, da je izvršil zločin.

Komaj pri porotni obravnavi je izvedel grof, da je tat njegov sin.

Urednik je zapazil, da se je začelo solnce že poslavljati in ko je končal, odložil pero, je

komaj prišel na to, da ga je gonja za zločincem ulačnila.

Žena ga je ta čas iskala po vseh gostilnah, da bi šla skupno k večerji, le v uredništvo je ni bilo.

S prihodno številko začne naš list priobčevati nov roman, ki se glasi "Krivda in osveta ali detektiv Anderson". Snov je zajeta iz sedanjosti, značaji so umetniško začetni, dejanja je mnogo. Ljubezni, zločinu, tajni policiji je odkazano v romanu odlično mesto. Pisatelj je že znan našim čitateljem in je sotrudnik največjih listov. Upamo, da ustrezemo s tem novim delom svojim naročnikom!

Uredništvo "Gospodarja." Teh par vrstic je prinesel prihodnji "Gospodar" in z njimi pošegetal nekoliko občinstvo, vzbudil njegovo radovednost in ni je bilo hiše v trgu in sosednjih vaseh, v kateri ne bi ugibali moški in ženske o vsebini in izidu novega romana. Šteli so ure do izdaje prihodnje številke.

Dočakali so. Začetek romana je bil res pisan z vsem polemom. Koj se je javilo kakih 50 novih naročnikov. In tako je šlo dalje. Z vsakim nadaljevanjem je naraščalo število naročnikov in celo "Grofica-beračica" in "Ciganska sirota" sta se morali umakniti temu novemu romanu, dasi imajo dame povsod prednost.

Urednik si je nabavil sodček vina, njegova soproga si je pa naročila iz mesta nov modern klobuk in svilen bluzo. To je bil prvi uspeh "Krivde in osvete".

Dogodilo se je, da je ob času 17. poglavja novega romana vdrl neznan tat ponoči v vilo kapitana Schmidta, vlomil v blagajno in pobral iz nje par tisočakov, ki jih je imel kapitan kot izkupiček prodane gozdne parcele slučajno doma.

Dasi je prišel gospodar koj na sled tatvini, je bil vendar ves trud orožnikov brezuspešen.

Za to tatvino se je začel zanimati tudi urednik. Če je že tako krasno opisal v romanu, ki vzbuja v vseh krogih zanimanje, delovanje detektiva, za-

ZELIMO DOBITI
HIŠO ZA 1 ALI 2 DRUŽINI.
ČE IMATE NAPRODAJ,
pokličite
IV 7646
REALTOR

Trgovski prostor v najem
V najem se odda trgovski prostor, jako pripraven za pekarijo ali drugo trgovino. Nizka najemnina.
Pokličite
GL 1101

NAJNOVEJŠE SLIKE
smo najeli za kazanje v našem gledališču v prihodnjih tednih.
Gotovo vam bodo všeč in pripravljeno se za posej.
Oprema za kazanje je izvrstna in se ne boste utrudili.
KEITH'S E. 105th ST. THEATRE
EAST 105th STREET & EUCLID AVENUE

CLEVELAND
JE SLOVENSKA METROPOLA V
AMERIKI!

V Clevelandu so naseljeni Slovenci, oziroma Jugoslavlani iz vseh delov Slovenije in sploh Jugoslavije, v Clevelandu izhaja slovenski list

ENAKOPRAVNOST
ki prinaša dnevno zanimive novice iz vseh delov sveta.

Enakopravnost
6231 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio

Uncle Sam Says

This is the time we honor the birth date of one of our greatest Americans, George Washington. Properly called "The Father of His Country," our first President revealed sound judgment in everything he undertook. And one of these wonderful traits was thrift. Every American should hold fast to that habit by saving—every payday—a part of his earnings. Enroll on the Payroll Savings Plan where you work or, if self-employed, the Bond-A-Month Plan where you bank. START SAVING IN 1950 FOR 1960.

U. S. Treasury Department

kaj ne bi sam poizkusil svoje detektivske sreče?

Brskal je po trgu, po okolici in po gostilnah. V vsaki neznani osebi je videl storilca, zasledoval ga in opazoval, kar mu je doneslo s časom dve zaušnici.

Toda to ga ni ostrašilo, še z večjo vnemo se je vrgel v detektivske posle, dokler ga ni tožilo par oseb radi razžaljenja časti, ker jih je nazival v svojih slepih detektivski strasti s tatovi. Celo Schmidt sam mu je pokazal vrata, ker je vedno preiskaval po njegovem vrtu sle-

Lepo opremljeno sobo
s prostim vhomom in toploto se odda v najem. Sprejme se tudi novodoškega rojaka.
Proda se tudi dobro ohranjeno belo kuhinjsko peč ter blazino.
Za naslov se pozive v uradu tega lista.

1939 International Pick-up Truck
1/2 tone se proda po zmerni ceni. V prvovrstnem stanju ter je pripraven za karpenterja ali plumberja.
Zgledite se pri
A. MALNAR
EN 4371

August F. Svetek
Javni notar
478 EAST 152nd ST.

Pole za dohodninski davek (Income Tax) izpolnjujem že od leta 1922, ter sem javnosti v posluho tudi letos. Pokličite telefonično IVANHOE 2016 za dogovor. Ako slučajno nisem tedaj doma, prosim, da pustite vašo telefonsko številko s osebo, ki odgovori na telefonu.

dove stopinj in mu pri tem pohodil najlepše cvetlice.

Tat je pa ostal skrit.

Nekega jutra — roman v "Gospodarju" še ni bil končan — je odpiral urednik došla pisma. Med drugimi je zapazilo urednikovo oko tudi pismo iz Amerike. Na znamki je bil pečat iz Washingtona.

Mogoče kak nov naročnik, mogoče je prišla slava njegovega romana celo v Ameriko. Zakaj ne bi zaslovel tak imenitni roman tudi po novem svetu? In misli je že urednik, kako se zahvali v prihodnji listnici uredništva novemu naročniku v daljni Ameriki za priznanje, kar seveda povzdigne ugled njegovega lista.

Z veseljem je odprl pismo in bral:

"Dragi gospod urednik!

Pred tremi meseci sem se priklatil na svojem potovanju tudi v Vaš trg. V gostilni sem prebral — dolg čas mi je bilo — podlistek v Vašem listu, in sicer prav ono mesto, ki popisuje vlom pri grofu. Strokovnjaško skoraj je bil popisana ta vlom.

Moj nos me ni zapustil. Tiste romana ni spisal James Ryan, pač pa Vi, kaj ne, gospod urednik? Saj tak list tudi ne more plačati velikih honorarjev znamenitim pisateljem.

Poizvedoval sem nekaj časa,

dognal, da zahajate večkrat h kapitanu Schmidtu in koj sem slutil, da ste tako živo opisali njegovo vilo.

Ce po spozna človek na tak način notranjosti kakega poslopja, če ve, kje tiči denar, bi bil norec, ako ne bi šel krast.

Da me pa ne bi dobili tako hitro kak nepoklicani detektiv, sem ukradel najprej par velikih škornjev, v katerih so mi noge kar plesale, in te tuje škornje sem rabil radi sledov na mehki zemlji. Pri blagajni sem prej prah pobrisal, da se niso poznali na njem odtisi mojih prstov in vrhu vsega sem imel še rokavice. Jaz imam namreč čast, da so me sprejeli v album in da poznajo na policijskih postajah moje prste bolj kakor pa jaz sam. V blagajno sem pa vlomil po Vašem res izbornem navodilu, za katero se Vam prav iskreno zahvaljujem. Samo glede vsote ste se blagovolili zmotiti v romanu, kajti v blagajni sem dobil samo 14 tisočakov. Prihodnjic bi prosil več točnosti!

Končujem! Še enkrat se Vam zahvaljujem za nasvete. Vi ste me naučili opreznosti! Mene ni treba iskati, kajti jaz bom že bogvekje, še preden pride to pismo do Vas.

O priliki spišem mogoče sam roman za Vas list.

Hvala in pozdrav!

X. Y.,

zaprisežen vlomilec!"

V blag spomin

ob drugi obletnici odkar je umrl naš ljubljani, nepozabni soproj in dragi oče

John Barbish

Zatisnil je svoje mile oči dne 20. februarja 1948

Kako pozabit to gomilo, kjer Tvoje blago spi srce, ki nam je vedno vdano bilo ves čas do zadnjega je dne

Predragi soproj in oče, le mirno spi, počivaj v hladni zemljici, v življenju bi si nam odvzet

po smrti združimo se spet

Zalujoča soproga in otroci

Cleveland-Euclid, 20. feb. 1950.

1892

1950

NAZNANILO IN ZAHVALA

Zalostnega srca naznanjamo vsem našim sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je Bog poklical k sebi našo dobro in ljubljeno soprogo in mater ter staro mater

Frances Ponikvar

rojeno PRELESNIK

ki je večkrat previdena z svetimi zakramenti mirno in vdano v božjo voljo zaspala v Gospodu dne 9. januarja 1950. Pokojna je bila rojena dne 29. februarja 1892 v vasi Videm-Dobrepolje. Pogreb se je vršil iz pogrebnega zavoda Anton Grdina in Sinovi v cerkev sv. ida, Pogrebno sv. mašo zadržnico je daroval pred. g. Msgr. Rt. Rev. B. J. Ponikvar ob asistenci č. gg. Rev. Francis M. Baraga in Rev. Victor N. Tomca. Po pogrebnem sv. maši pa je bilo truplo v spremstvu številnih sorodnikov, prijateljev in članic društev prepeljano na pokopališče Kalvarija ter ondoli položeno v družinsko grobnico, kjer bo počivala in čakala častiljivega vstajenja.

Na tem mestu se iskreno zahvalimo častitim gospodom duhovnikom za podelitev sv. zakramentov in sicer v prvi vrsti Rev. Joseph Guhini in Rev. Francis M. Baragi. Obema najlepša hvala in iskreni: Bog plačaj!

Naša iskrena zahvala pred. g. Msgr. Rt. Rev. B. J. Ponikvarji za opravljeno pogrebno sveto mašo zadržnico, kakor tudi za spremstvo pokojne iz pogrebnega zavoda Anton Grdina in Sinovi v cerkev sv. Vida.

Dalje se zahvalimo č. g. Rev. Victor N. Tomcu za asistenco pri sv. maši. Prav tako tudi Rev. Francis M. Baragi za asistenco in pa ker je pokojno spremljal iz cerkve sv. Vida vse do njenega groba. Iskrena zahvala Rev. Joseph Celesniku iz West Parka za opravljeno sv. mašo, in Rev. Wolfu, župniku sv. Tomaža Aquinskoga, ki so prišli kropiti in moliti ob krsti pokojne. Prav tako tudi Rev. Bonaventura Bandi OSB. za opravljeno sv. mašo.

Naša posebna zahvala vsem, ki so poklonili toliko lepih vencev ob krsti pokojne.

Dalje se enako zahvalimo vsem, ki so darovali za sv. maše, ki se bodo opravile za dušo drage pokojnice.

Iskrena zahvala vsem, ki so dali na razpolago svoje avtomobile na dan pogreba. In prav tako vsem onim, ki so prišli pokojnico kropiti ko je počivala na mrtvaškem odru, posebej se onim, ki so se udeležili pogreba, zlasti sv. maše terjo potem spremili na njeni zadnji poti.

Iskrena zahvala društvu sv. Cecilije št. 37 SDZ, društvu Kristusa Kralja št. 226 KSKJ, društvu sv. Katarine št. 29 SZS, podružnici št. 25 SZS, ter Oltarnemu društvu župnije sv. Vida ker so članice teh društev molile sv. rožni venec ter jo potem spremile na njeni zadnji poti.

Dalje se zahvalimo prijateljem in sosedom, ki so pokojno obiskovali tekem njene bolezn. Iskrena zahvala tudi za izraze sožalja bodisi ustmeno ali pismeno.

Zahvala glavnemu odboru Slovenske ženske zveze, ki je daroval za šolski sklad namesto venca na krsto pokojne naše soproge in matere.

Zahvala pogrebni zavodu Anton Grdina in Sinovi za tako vzorno vodstvo pogreba in vso prvovrstno posluho, ki so nam kaj na en ali drugi način kaj pomagali ob tej žalostni uri. Morda se je pri naševanju imen vrnila kakka pomota ali nedostatek. Prav možno, dasi smo pokušali, da kar najbolj natančno sestavimo seznam vseh imen. Pa ako se je kaj takega pripetilo kljub naši skrbni sestavi imen, prosimo opročena. Vsem pa še enkrat iskrena hvala.

A ti predraga soproga in ljubljena mati, počivaj v miru in zemlji ameriški in lahka naj Ti bo gruda te nove domovine; duši Tvoji blagi pa večni mir in večno veselje v družbi izvoljenih.

Kratki so dnevi na svetu za nas, naglo nam mine odločni čas, blagor njim, ki v Gospodu zaspe, ker v slavi nebeski se tam prebude.

ZALUJOČI OSTALI:

JOSEPH PONIKVAR, soproj LEON in ADOLPH, sinova FRANCIS, MARY poročena MCCARTHY, DANIELA poročena NEALON, FLORENCE poročena STRAUB, hčere LEON, DANIELA, ALLEN, LENEVA, DALE, vunki in vnučkinje

V stari domovini zapuša brata ANTON PRELESNIK, ter sestro TOMAZINO, ki je redovnica v Avstriji

CLEVELAND, OHIO, 20. FEBRUARJA 1950.

SEDAJ V TEKU
Zadnji dan 26. feb.

UNUS MOZ, KI STOJI NA KAZALCU
JOE WALCH-ova NAJVEČJA PREDSTAVA S DIVJIMI ŽIVALAMI
WALLENDAS predstava na visoki žici
— IN MNOGO DRUGIH

CENE—Dnevno pop. (Hazen 13. 14. 20. in 21. feb.), \$1.50 in \$2.00 davek vklj.)
ZVEČER (Hazen ob nedeljah, 19. in 26. feb.), \$1.50—\$2.00—\$2.40 in \$3.00. Vstopnina ob sobotnih popoldnevih in na Washingtonov rojstni dan iste kot ob večerih.

NAPRAVNE REZERVACIJE ZA IZBRANE SEDESE TAKOJ
Vstopnice s splošno vstopnino v vseh lekarnah Marshall Drug

Buy tickets at
PUBLIC HALL
RICHMAN'S & BURROWS